

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 42/1998 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 42 och 52 § läkemedelslagen och 6 § lagen om apoteksavgift

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 14 januari 1999 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 42 och 52 § läkemedelslagen och 6 § lagen om apoteksavgift (RP 276/1998 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Utlåtande

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet begärt utlåtande av grundlagsutskottet. Utlåtandet (GrUU 46/1998 rd) ingår som bilaga till detta betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsrådet Pekka Järvinen, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Marja-Liisa Hurme, Läkemedelsverket
- rektor Petteri Paronen, Kuopio universitet
- professorn i apotekslära Riitta Ahonen, Kuopio universitet
- rektor Kari Raivio, Helsingfors universitet
- verkställande direktör Reijo Kärkkäinen, Finlands Apotekareförbund
- apotekare Heli Mäkeläinen, apoteket Kuopion IV Satama.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en sådan ändring av läkemedelslagen att Kuopio universitet beviljas rätt att hålla ett apotek i Kuopio stad. I och med denna apoteksrättighet kunde Kuopio universitet i anslutning till farmaciutbildningen ordna praktik vid ett eget apotek som fungerar i nära samband med universitetets verksamhet på samma sätt som Helsingfors universitet kan göra det då det gäller farmacistuderandena där. Dessutom kan Kuopio universitet anlita sitt eget apotek i den farmaceutiska forskningen.

Avsikten är att Helsingfors universitet skall överlåta sitt filialapotek i Kuopio till Kuopio universitet när detta har beviljats rätt att hålla apotek. För att antalet filialapotek som är viktiga med tanke på Helsingfors universitets verksam-

het och finansiering inte skall ändras föreslås att läkemedelslagen ändras även så att antalet filialapotek som Helsingfors universitet får hålla blir oförändrat. Det nya filialapotek som ersätter filialapoteket i Kuopio skall enligt förslaget inrättas inom Esbo, Helsingfors eller Vanda stads område.

I propositionen föreslås att det när Kuopio universitetsapotek inrättas skall föreskrivas att den apoteksavgift som tas ut enligt apotekets omsättning skall betalas till Kuopio universitet. Bestämmelsen skall tas in i lagen om apoteksavgift. Förfarandet skulle då vara detsamma som i fråga om Helsingfors universitetsapotek.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft ungefär ett halvt år efter att de har blivit stadfästa.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Social- och hälsovårdsutskottet anser det vara motiverat att det finns ett apotek i anslutning till de universitet som meddelar den högsta undervisningen i farmaci med tanke på praktiken i anknytning till farmaciundervisningen och forskningen inom läkemedelsvården. Utskottet anser det sålunda vara motiverat att ett apotek inrättas i anslutning till Kuopio universitet.

Helsingfors universitetsapotek bygger på de privilegier Helsingfors universitet beviljats i regeringsformen. Apoteket har inrättats för farmaciutbildningen och den farmaceutiska forskningen, men universitetens apotek bör inte inta en sådan position att de kommer i åtnjutande av särskilda fördelar med anledning av sin koppling till ett universitet. Det är alltså skäl att noga se till att avgifterna och övriga pålagor för universitetsapoteken motsvarar de privata apotekens pålagor och avgifter och att de å andra sidan inte utnyttjar sin särställning på ett inkorrekt sätt vid prissättningen och marknadsföringen av sina produkter.

Med stöd av det ovan anförda föreslår utskottet att riksdagen godkänner en hemställan om utredning av universitetsapotekens ställning. (*Utskottets förslag till uttalande*)

Enligt läkemedelslagen kan en apotekare inrätta ett filialapotek. Dessutom föreskrivs det både i gällande lag och den föreslagna lagen om inrättande av filialapotek vid Helsingfors universitet. Utan en ändring av läkemedelslagen kan ett filialapotek inte inrättas vid Kuopio universitet.

Med apoteksavgifterna och andra inkomster från Helsingfors universitetsapotek och det nu aktuella universitetsapoteket i Kuopio finansieras universitetens verksamhet, vilket inte är ett ändamålsenligt sätt att finansiera universitet. Utskottet finner det angeläget att universitetens finansieringssituation är stabil och att eventuella nedskärningar av universitetens inkomster utifrån utredningar kompenseras universiteten till fullt belopp. Det är motiverat att universiteten har apotek för undervisningsändamål, men om filialapotek upprätthålls på annat håll än i närheten av ett universitet tjänar detta inte sitt syfte.

Förslag till beslut

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår vördsam

att lagförslagen godkänns utan ändringar och

att ett uttalande godkänns.

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen före slutet av år 2000 utreder universitetsapotekens ställning och rättigheter i relation till andra apotek, speciellt med tanke på att bestämmelserna om apotekens verksamhet och ekonomi garanterar dem lika bemötande och likadana konkurrenssituationer.

Helsingfors den 12 februari 1999

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Virpa Puisto /sd
vordf. Maija Perho /saml
medl. Anne Huotari /vänst
Liisa Hyssälä /cent
Kari Kantalainen /saml
Paula Kokkonen /saml
Mikko Kuoppa /vgr

Eero Lämsä /cent
Hannes Manninen /cent
Margareta Pietikäinen /sv (delvis)
Juha Rehula /cent
Osmo Soininvaara /gröna
Marjatta Vehkaoja /sd
Marja-Leena Viljamaa /sd.

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 46/1998 rd

**Regeringens proposition med förslag till lagar om
ändring av 42 och 52 § läkemedelslagen och 6 §
lagen om apoteksavgift**

Till social- och hälsovårdsutskottet

INLEDNING

Remiss

Social- och hälsovårdsutskottet begärde den 19 januari 1999 utlåtande av grundlagsutskottet om propositionen med förslag till lagar om ändringar av 42 och 52 § läkemedelslagen och 6 § lagen om apoteksavgift (RP 276/1998 rd).

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsrådet Pekka Järvinen, social- och hälsovårdsministeriet
- juris doktor, docenten Liisa Nieminen
- professor Kaarlo Tuori.

PROPOSITIONEN

Den föreslagna ändringen av läkemedelslagen innebär att Kuopio universitet får rätt att driva ett apotek i Kuopio stad.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft unge-

fär ett halvår efter att de har godkänts och blivit stadfästa.

Propositionen innefattar ingen motivering till lagstiftningsordningen.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Sett i ett konstitutionellt perspektiv är 3 mom. i ikraftträdelsebestämmelsen i det första lagförslaget av betydelse. Enligt momentet skall Helsingfors universitet överlåta sitt filialapotek i Kuopio till Kuopio universitet inom ett halvt år efter det den föreslagna lagen har trätt i kraft. Villkoren för överlåtelsen bestäms enligt ett avtal som universiteten ingår. Det är dock statsrådet som bestämmer villkoren för överlåtelsen, om något av-

tal inte har ingåtts. Det finns inga konstitutionella hinder för ett sådant arrangemang.

Utlåtande

Grundlagsutskottet anför vördsamt som sitt utlåtande

att lagförslagen kan behandlas i den ordning som 66 § riksdagsordningen föreskriver.

Helsingfors den 10 februari 1999

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Ville Itälä /saml
vordf. Johannes Koskinen /sd
medl. Tuija Brax /gröna
Esko Helle /vänst
Gunnar Jansson /sv
Juha Korkea-
oja /cent
Valto Koski /sd

Heikki Koskinen /saml
Jorma Kukkonen /sd
Osmo Kurola /saml
Maija-Liisa Veteläinen /cent
suppl. Juhani Alaranta /cent
Jouko Jääskeläinen /fkf
Vuokko Rehn /cent.